Universiteit Leiden
The Netherlands

In wat voor land leef ik eigenlijk? Anil Ramdas, onmogelijk kosmopoliet

Amatmoekrim, K.D.

Citation

Amatmoekrim, K. D. (2023, September 26). *In wat voor land leef ik eigenlijk?: Anil Ramdas, onmogelijk kosmopoliet*. Retrieved from https://hdl.handle.net/1887/3641967

Version:	Publisher's Version
License:	Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden
Downloaded from:	https://hdl.handle.net/1887/3641967

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

In wat voor land leef ik eigenlijk?

In wat voor land leef ik eigenlijk?

Anil Ramdas, onmogelijk kosmopoliet

Proefschrift

ter verkrijging van

de graad van doctor aan de Universiteit Leiden,

op gezag van rector magnificus prof.dr.ir. H. Bijl,

volgens besluit van het college voor promoties

te verdedigen op dinsdag 26 september 2023

klokke 16:15 Uur

door

Karin Amatmoekrim

Geboren te Paramaribo

in 1976

Promotor: prof. dr Yra van Dijk
Copromotor: prof. dr Michiel van Kempen (Universiteit van Amsterdam)

Promotiecommissie:
prof. dr Wim Willems
prof. dr Sander Bax (Universiteit van Tilburg)
prof. dr Sarah de Mul (Open Universiteit)
dr Nadia Bouras
dr Hans Ramsoedh

Oppositie:
prof. em. dr Maaike Meijer
prof. em. dr Ruben Gowricharn (Vrije Universiteit)

Voor mijn mama
Marie Soeratijem Amatmoekrim

Dit boek kwam mede tot stand met steun van het Nederlands Letterenfonds, Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten, Stichting Democratie & Media, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Leiden University Centre for the Arts in Society (LUCAS).

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te achterhalen. Aan hen die desondanks menen aanspraak te kunnen maken op enig recht, wordt verzocht contact op te nemen met Uitgeverij Prometheus, Postbus 1662, 1000 BR Amsterdam.

© 2023 Karin Amatmoekrim
Omslagontwerp Suzan Beijer
Foto omslag Bob Bronshoff
Foto auteur Ilja Keizer
Lithografie binnenwerk BFC, Bert van der Horst, Amersfoort
Zetwerk Mat-Zet bv, Huizen
www.uitgeverijprometheus.nl

Inhoud

Woord vooraf 9
Voor altijd allochtoon. De wisselwerking tussen de postkoloniale schrijver en zijn omgeving 11

1 Zonder liefde valt best te leven 37
'West Indian': een geschiedenis van migratie 38
De tulpenwangige 39
Brahmanen 40
De dienares van haar man 42

2 Een Nickeriaans rijstdrama 47

3 Paramaribo 1965-1975 63
Het Hindostaanse jongetje uit Nickerie 68
De komediant 71
Het lyceum 73
Een andere blik op het vertrouwde 76
1970: echtscheiding 77
Paramaribo staat in brand 84
Pedant en betrokken 88
'Ze willen altijd de Hindostaan tergen!' 90
1974: persoonlijk kanteljaar 95
Nederlands sentiment 98
Land te koop 100

4 Srefidensi 105
Het buurmeisje 109
Struikelend Suriname 112
Vertrek naar het voorland 115

5 Nederland 1977 121
Een klein Hindostaans universum in Wiekelhorst 123
Uilenstede, Amstelveen 126
Socialisme: erfenis van Nederlandse leraren in Paramaribo 132
Racistisch en antiracistisch Nederland 133
Vereniging Ons Suriname: portaal naar de wereld 135
Vriendschap: een andere wereld 138

6 Kanonschoten in de ochtend 149
Terug naar Nickerie 152
Ontredderde arbeiders 155
De coup 156

7 Nieuwe focus: Nederland 165
Daarom willen we zo hartstochtelijk graag slim zijn 168
Strijden voor Suriname 170
De terugweg afgesloten 174
Vorming en opbouw: wonderen van beschaving 176
Het maakbare leven 180
Toverformule 185
Said, Fanon, Hall, Appiah, Ramdas 187
Grote beloftes 191
Wetenschap en journalistiek 192
Migrantenvorsers voor een Groen publiek 196
Naipaul: een Caribische nestbevuiler 200
Liefdevolle kritiek 205
Het begin 209
Nestbevuiler 217
Een ‘modelletje’ vinden 221
Surinamers kunnen niet schrijven 226
Proefschrift: verboden vluchtverhalen 232

8 Een komeetachtig begin 243
De soundtrack van de tijdgeest 243
De lievelingsallochtoon van Nederland 250

Luzern 253
Migrant in een wereld zonder zelfbeheersing 256
'Dit was geen wetenschap, dit was sensatie, dit was show' 261
De papegaai 263
'Ik, als dorpeling' 267
Ontvangst met applaus 270
Vibrator van het blanke geweten 274

9 De vlucht naar boven 279
In mijn vaders huis 287
Thuis op televisie 291
Herinneraar van beroep 296
Zwagerman 299

10 *Het Blauwe Licht* 311
'De andere helft was drank' 319
Het einde van het licht 322

11 In je eentje de Titanic optillen 329
Geen journalistiek 333
De komische buitenstaander 335
Neemrana 338
Drank 339
Europa is de wereld niet 351

12 Terug naar Madurodam 357
'Directeurtje spelen' 358
De staat van Nederland 364
Liever een directeur die dronken van de trap valt 370
Een veranderde zeitgeist – of toch de drank? 375
Door de voordeur eruit 376

13 De wereld die niet meer bestaat 383
Trieste dagen zou je over moeten kunnen slaan 387
Een plek buiten de wereld: vervreemding en eenzaamheid 389

Schrijven in de hoop om thuis te komen 392
Sociaal en intellectueel isolement 394
Oude wijn in nieuwe zakken 395
Als een schim langs de muren 397
Het zelf zonder waarde 399

14 Nét niet doodgaan 405
Terug uit Su 406
Wake up 407
De vrolijkste stad 413
Nieuwe moed 415

15 Tenzij er iets gruwelijk misgaat 419
Badal 425
Om de haat te bezweren 435
Angst 442
White trash 449
Grote noden onder kleine luyden 456
Pauw & Witteman 460

16 Gute Nacht, Freunde 467
Badal: het sleutelgat missen 471
Absurd eenzaam op een feestje 479
De vernedering 484
Schaamte is bijna het woord niet 486

Nawoord. Het leven, een toneel 495
Conclusie 503
Noten 509
Literatuurlijst 521
Illustratieverantwoording 536
Woord van dank 537
Samenvatting 540
Summary 545
Register 547
Curriculum vitae 552